

บทที่ 6

วิเคราะห์ปัญหา ข้อเสนอแนะ ข้อแก้ไข

เมื่อพิจารณาจากตารางเปรียบเทียบการฝึกอบรมนายทหารนักเรียนเสนาธิการทหารเรือ และนายทหารนักเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ในบทที่ 5 และจากการสัมภาษณ์นายทหารและอาจารย์ประจำโรงเรียนนายทหารเรือ โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ แล้ว จะเห็นได้ว่าโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือและโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ มีปัญหาในด้านการบริหารและด้านวิชาการ ซึ่งเป็นสาระสำคัญของการฝึกอบรม ปัญหาเหล่านี้ คือ

ปัญหาด้านการบริหาร1. ปัญหาความต้องการในการฝึกอบรม

การพิจารณานายทหารเข้ารับการฝึกอบรมของโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ เป็นภาระเข้าฝึกอบรม ตามวาระซึ่งคัดเลือกโดยกรมกำลังพลทหารเรือและให้นายทหารที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรือ พรรคนาวินมีความสำคัญเป็นอันดับแรก พรรคกดิน และพรรคนาวิกโยธินเป็นอันดับถัดมา และมีพรรคพิเศษอีกบ้างเล็กน้อย การคัดเลือกเข้ารับการฝึกอบรม โดยพิจารณาความเหมาะสม ยกเว้นพรรคนาวิกโยธินที่ต้องสอบแข่งขันกันเอง เพื่อไปเข้ารับการฝึกอบรม ณ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก สำหรับผู้ที่ไม่สามารถผ่านการสอบคัดเลือกไปรับการศึกษารอบรมที่โรงเรียนเสนาธิการทหารบก ก็ได้รับการคัดเลือกให้เข้ารับการศึกษาอบรมที่โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือตามปกติ ดังนั้นนายทหารเรือส่วนใหญ่ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรือ จึงไม่คอยกระตือรือร้นในการที่จะเข้ารับการศึกษาอบรม ณ โรงเรียนเสนาธิการบก¹ เพราะคิดว่าเมื่อได้ยศนาวาตรี เงินเดือนชั้น 2 ก็จะได้รับการพิจารณา

¹ สัมภาษณ์ น.ท.วินัย อินทรสมบัติ อจ.ร.ร.สช.ท.ร. 12 เมษายน 2522.

ให้เข้ารับการศึกษาอบรม ณ โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือทุกคน ฉะนั้น ความกระตือรือร้น จึงมีน้อย . เพราะถือว่าเป็นวัฏจักรของการรับราชการในกองทัพเรือ จึงไม่ค่อยเห็นความจำเป็น หรือความสำคัญ

สำหรับนายทหารอากาศ การเข้ารับการศึกษาอบรมในโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ใช้วิธีการสอบคัดเลือก เพื่อเข้ารับการศึกษาอบรมตามโควตาที่ทางกองทัพอากาศกำหนด โดยทุกเหล่ามีที่นั่งในโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ เมื่อใช้วิธีการสอบคัดเลือก นายทหารอากาศจึงรู้สึกว่ามีค่าสำหรับตนเองที่จะยกระดับฐานะในการรับราชการให้สูงกว่าเพื่อนนายทหารด้วยกัน¹ จึงพยายามชวนชวนที่จะสอบแข่งขันเพื่อเข้ารับการศึกษาอบรมในโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ เพราะนอกจากจะได้เรียนรู้วิทยาการต่าง ๆ สูงขึ้นแล้ว ยังสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และส่งผลถึงความก้าวหน้าในชีวิตราชการด้วยในที่สุด

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบจะเห็นได้ว่า นายทหารอากาศมีความต้องการในการศึกษาอบรมมากกว่านายทหารเรือ เพราะต้องเตรียมตัวในการสอบคัดเลือก เพื่อเข้ารับการศึกษาอบรม โดยต้องแข่งขันกับเพื่อนนายทหารด้วยกัน เพื่อความก้าวหน้าในชีวิตราชการของตน และบุคคลที่จะเตรียมตัวได้อย่างเต็มที่นั้น ก็ต้องไม่มีพันธะทางครอบครัว หรือพันธะด้านอื่น ๆ มาเกี่ยวข้องมากนัก ฉะนั้น เมื่อบุคคลเหล่านี้ ผ่านการสอบคัดเลือกเข้ารับการศึกษาอบรมแล้ว ก็ย่อมทุ่มเทให้กับการศึกษาอบรมได้อย่างเต็มที่

สำหรับนายทหารเรือ ซึ่งเข้ารับการศึกษาอบรมโดยกรมกำลังพลทหารเรือเป็นผู้คัดเลือก นั้น ถ้าปรากฏว่า นายทหารผู้นั้นยังไม่พร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาอบรม ก็อาจจะก่อให้เกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการฝึกอบรม² ฉะนั้น ความต้องการในการฝึกอบรมนี้ นายทหารอากาศจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องเข้ารับการศึกษาอบรมมากกว่านายทหารเรือ

¹ สัมภาษณ์ น.ท.จิรวัดณ์ เสวตวิทย์ อจช.กปค.ร.ร.ส.ทอ. 23 เมษายน 2522.

² สัมภาษณ์ น.ท.วินัย อินทรสมบัติ 12 เมษายน 2522.

2. ปัญหาการคัดเลือกนายทหารเข้ารับการศึกษาอบรม

ในการพิจารณานายทหารเรือเข้ารับการศึกษาอบรม ณ โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ โดยทางกองทัพเรือให้ความสำคัญแก่นายทหารที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรือมากที่สุด คือ นายทหารที่จบจากโรงเรียนนายเรือทุกคนจะได้อำนาจเข้ารับการศึกษาอบรมที่โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ การเข้ารับการศึกษาในโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือนี้ กรมกำลังพลทหารเรือเป็นผู้คัดเลือกนายทหารที่มียศนาวาตรี เงินเดือนชั้น 2 เข้ารับการศึกษาอบรม โดยให้ความสำคัญแก่พรคนาวิน พรคนกลิน พรคนาวิกโยธิน ลดหลั่นลงมาตามลำดับ การคัดเลือกเช่นนี้ นายทหารพรคนาวิกโยธินส่วนใหญ่ เห็นว่าไม่ยุติธรรม¹ เพราะนายทหารพรคนาวิกโยธินบางนายโดยศึคนาวาโทแล้ว แต่ยังไม่ได้รับเข้ารับการศึกษาอบรมในโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ ทั้ง ๆ ที่ทำงานในลักษณะเสี่ยงอันตรายมากกว่า ซึ่งต่างกับพรคนาวิน พอโดยศึคนาวาตรี เงินเดือน ชั้น 2 ก็ได้รับการพิจารณาให้เข้ารับการศึกษาอบรมแล้ว สำหรับนายทหารที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรือ นั้น โอกาสที่จะเข้ารับการศึกษาอบรม ณ โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือมีน้อยมาก

สำหรับนายทหารอากาศ การเข้ารับการศึกษาอบรม ณ โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ พิจารณาลงการสอบและตามโควตาที่กองทัพอากาศกำหนดในแต่ละเหล่าว่ามีจำนวนเท่าใด โดยให้ความสำคัญแก่เหล่าบินมากที่สุด อย่างไรก็ตามทุกเหล่าในกองทัพอากาศมีที่นั่งในโรงเรียนเสนาธิการ ซึ่งมากบางน้อยบางตามความสำคัญของหน้าที่ความรับผิดชอบ² และนายทหารที่จะเข้ารับการศึกษาอบรม ณ โรงเรียนเสนาธิการ ไม่จำเป็นต้องจบการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศเสมอไป โดยทางกองทัพอากาศ ถือว่า

¹ สัมภาษณ์ น.ท.ประสิทธิ์ พลชาติ ฝ่ายเสนาธิการ สถานีทหารเรือกรุงเทพฯ
8 มกราคม 2522

² สัมภาษณ์ น.ท.บรรทม เรืองจันทร์ อจช.กปก.ร.ร.ส.ทอ. 16 เมษายน 2522

จบการศึกษาจากที่ใดก็ตาม ถ้าผ่านการสอบคัดเลือกได้ ก็สามารถเข้าศึกษาในโรงเรียน
เสนาธิการทหารอากาศได้

3. ปัญหาพื้นฐานการศึกษาของนายทหารต่างประเทศ

การที่นายทหารต่างประเทศเข้ามาศึกษาอบรมด้วยกัน ถ้าไม่มีการปรับ
ระดับพื้นฐานความรู้เสียก่อน ความยุ่งยากในการศึกษาอบรมยอมตามมา โรงเรียนเสนา
ธิการทหารเรือปรับระดับความรู้โดยสอนวิชาต่าง ๆ ในหมวดวิชาปฐมนิเทศ เพื่อให้
ระดับความรู้ใกล้เคียงกันเสียก่อน แต่ไม่ค่อยได้ผลนัก¹ สำหรับโรงเรียนเสนาธิการ
ทหารอากาศ มีการปรับระดับความรู้แก่นายทหารก่อนเข้ามาศึกษาอบรม ณ โรงเรียน
เสนาธิการ นายทหารอากาศต้องมาโรงเรียนนี้บังคับผู้เสียก่อน เมื่อเข้ารับการศึกษา
อบรม ณ โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ จึงไม่ค่อยประสบปัญหาในเรื่องระดับความ
รู้เหมือนโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ (ตามตารางที่ 15)

4. ปัญหาเกี่ยวกับผลการศึกษาอบรม

นายทหารเรือและนายทหารอากาศ มีความเห็นว่าการฝึกอบรมมีความ
จำเป็นสำหรับนายทหารที่จะเป็น ผบ.หน่วย และฝ่ายอำนวยการต่อไปในอนาคต (ตาม
ตารางที่ 11) เพราะได้เรียนรู้วิชาการใหม่ ๆ ทำให้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น ซึ่ง
เป็นผลต่อการตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ทำให้ตัดสินใจปัญหาโดยอาศัยหลักวิชา เข้ามาอ้างอิง
มาก ความถูกต้องจึงมีเปอร์เซ็นต์สูง อย่างไรก็ตามนายทหารอากาศที่เห็นว่าการฝึก
อบรมมีความจำเป็นสำหรับนายทหารที่จะเป็น ผบ.หน่วย และฝ่ายอำนวยการส่วนหนึ่ง
ก็ยังมีความเห็นว่าการเข้าศึกษาอบรมในโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศเป็นการ
เพิ่มพูนความรู้เพียงเล็กน้อย ไม่เขาเรียนก็สามารถทำงานได้ดีถึง 10.53 % (ตาม
ตารางที่ 14) ดังนั้น จึงเป็นสิ่งที่น่าสังเกตว่า การที่นายทหารอากาศชวนชวน
ในการสอบเพื่อให้ได้เข้ารับการศึกษาอบรม แต่หลังจากบุคคลเหล่านั้นได้ผ่านกระบวนการ

¹ สัมภาษณ์ น.ท.อนันต์ ชุนตระกูล หัวหน้าแผนกเป็น ฝ่ายศึกษา กองการ
ฝึก กองเรือยุทธการ 9 กุมภาพันธ์ 2522 .

ศึกษาอบรมแล้ว ปรากฏว่า เขาไม่ได้ในสิ่งที่หวังไว้ อาจจะเป็นเพราะนายทหารเหล่านี้
ตั้งความหวังไว้ว่า โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ จะให้ทุกสิ่งแก่เขาก็ได้ หรืออาจ
จะเป็นเพราะขาดพื้นฐานในด้านการศึกษา จึงไม่สามารถจะติดตามเนื้อหาสาระทางวิชา
การให้ทันกับเพื่อนนายทหารนักเรียนด้วยกัน¹ สำหรับนายทหารนักเรียนที่ผ่านการศึกษา
อบรมจากโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือไม่ประสบปัญหานี้

5. ปัญหาการบรรจุ ครู อาจารย์

การบรรจุ ครู อาจารย์ เพื่อให้ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนนายทหารเรือ
ซึ่งมีหน้าที่ต้องสอนในโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนเสนา
ธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ นายทหารนักเรียนมีความเห็นว่า
ครู อาจารย์ ที่มาสอนนั้นส่วนหนึ่งมาเพื่อเอาตำแหน่ง ชนยศ โดยที่ยังไม่มีความรู้
ความสามารถเพียงพอที่จะถ่ายทอดให้นายทหารนักเรียน แต่ทางโรงเรียนก็นำมาสอน
ทำให้นายทหารนักเรียนเกิดความรู้สึกไม่ศรัทธาต่อ ครู อาจารย์ ผู้สอน (ตามตาราง
ที่ 35) การบรรจุ ครู อาจารย์ โดยไม่พิจารณาความสามารถ เป็นอุปสรรคอย่าง
สำคัญในด้านการวิชาการ เพราะเมื่อครู อาจารย์ ความรู้ต่ำ ก็จะมีผลต่อขีดความสามารถ
ของนายทหารนักเรียนด้วย

ครู อาจารย์ นอกจากเป็นข้าราชการ สังกัดกองทัพเรือและกองทัพอากาศ
แล้ว ยังมี ครู อาจารย์ ซึ่งเป็นข้าราชการกองทัพบก และเป็นข้าราชการพลเรือน สังกัด
กระทรวง ทบวง ต่าง ๆ อีก นายทหารนักเรียน เห็นว่า ควรลด ครู อาจารย์ ที่เป็น
พลเรือนให้น้อยกว่าที่เป็นอยู่ (ตารางที่ 33)

อย่างไรก็ตาม ครู อาจารย์ ภายนอกเป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะได้แนว
ความคิดที่ต่างออกไป² โดยทางโรงเรียนจะเชิญบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญใน
สาขานั้น ๆ การลดยุคนอกเหล่านี้ ทางโรงเรียนไม่สามารถทำได้ เพราะจะเป็นการลด
ขีดความรู้ความสามารถของนายทหารนักเรียน³

¹ สัมภาษณ์ น.ท.จิรวังษ์ เสวตวิทย์ อจช.กปค.รร.สช.ทอ. 23 เมษายน 2522.

² สัมภาษณ์ น.อ.พัน รัชต์แก้ว ประจำกองแผนและพัฒนา รร.นายทหารเรือ 23
เมษายน 2522.

³ สัมภาษณ์ น.ค.ศภางค์ แก้วพันธุ์พงษ์ ทพ.กปค.รร.สช.ทอ. 7 กุมภาพันธ์ 2522.

6. ปัญหาการจัดการของโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือและโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ

ในการจัดการของโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ ซึ่งแบ่งเป็นเพียง ส่วนบัญชาการกับนายทหารนักเรียน ไม่มีกองและแผนกต่าง ๆ เป็นของตนเองเลย จึงมีขีดจำกัดในด้านกาให้บริการแก่นักเรียนทั้งทางด้านการบริหารและวิชาการ โดยส่วนบัญชาการ มีหน้าที่คอยควบคุมนายทหารนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัย และประสานกับกองและแผนกต่าง ๆ ของโรงเรียนนายทหารเรือตั้งแต่การจัด ครู อาจารย์ จากโรงเรียนนายทหารเรือ วัตถุประสงค์ อุปกรณ์ เครื่องมือการศึกษาต่าง ๆ เพราะเหตุที่โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ เป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนนายทหารเรือ (ตามตารางที่ 25) การที่โรงเรียนนายทหารเรือต้องคอยให้ความช่วยเหลือแก่โรงเรียนในสังกัด ซึ่งมีหลายโรงเรียนด้วยกัน เป็นผลให้ ทางโรงเรียนนายทหารเรือไม่สามารถตอบสนองได้อย่างเต็มที่ ทั้งทางด้านตัวบุคคลและวัตถุประสงค์¹

สำหรับโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ โดยที่เป็นโรงเรียนเอกเทศ มีกองและแผนกต่าง ๆ เป็นของตนเอง ในการบริหารงาน จึงสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่นายทหารนักเรียนทั้งในด้านการบริหารและวิชาการได้อย่างเต็มที่²

7. ปัญหาด้านการขาดกำลังพล งบประมาณและวัตถุประสงค์

นายทหารนักเรียนเสนาธิการทหารเรือ และนายทหารนักเรียนเสนาธิการทหารอากาศ เห็นว่า โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ขาดทั้ง กำลังพล งบประมาณ และวัตถุประสงค์ ถึง 51.35 % และ 60 % ตามลำดับ (ตามตารางที่ 54) สำหรับในด้านกำลังพลอย่างเดียว นายทหารนักเรียนโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ เห็นว่า ขาดกำลังพลสูงถึง 68.92 % ในขณะที่นายทหารนักเรียน

¹ สัมภาษณ์ น.อ.พัน รัชต์แก้ว 23 เมษายน 2522.

² สัมภาษณ์ น.ท.อำนาจ วรรณศิลป์ อจ.ร.ร.สธ.ทอ. 21 เมษายน 2522.

โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ เห็นว่าซากก้างพลเพียง 18.95 % (ตามตารางที่ 55) แต่เมื่อพิจารณาจากความเห็นของนายทหารประจำโรงเรียน นั้น เห็นว่า ในการดำเนินงานของโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ จะเห็นวาก้างพลพอเพียง¹ โดยที่โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ เป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนนายทหารเรือ ถ้ามองในแง่โครงสร้างจะเห็นว่าซากก้างพลแก่ในการดำเนินงานก้างพลพอเพียง²

สำหรับโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ก้างพลของกองการศึกษา กองการปกครอง นั้น มีพอเพียงแต่กองบริการนั้น ก้างพลน้อยไป³ นอกจากนั้น ในแต่ละกองและแผนกยังไม่สามารถบรรจุนายทหารให้เต็มตามอัตราที่มีอยู่⁴

ในค่านงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ทางโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ มีพอเพียง⁵ สำหรับโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ นั้น งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์มีอยู่ในเกณฑ์พอเพียงแล้วกัน⁶

8. ปัญหาในด้านการวัดผลการศึกษา

นายทหารนักเรียน โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ หากได้ระดับคะแนน เป็น 0 ในวิชาใด อาจได้รับการพิจารณาให้ยกระดับคะแนน เป็น 1 โดยพิจารณาพฤติกรรมของนายทหารนักเรียนนั้น ตามความสนใจในการเรียนความรับผิดชอบต่องาน เวลารวมนิยามมาเรียนและความประพฤติส่วนตัวในการพิจารณาเช่นนี้ ก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรมต่อนายทหารที่เอาใจใส่ในการศึกษาเล่าเรียน เพราะนายทหาร

¹ สัมภาษณ์ น.อ.โฉน สุวรรณกิจ รอง ผอ.รร.สช.ทร. 21 กุมภาพันธ์ 2522.

² สัมภาษณ์ น.ท.วินัย อินทรสมบัติ 12 เมษายน 2522.

³ สัมภาษณ์ น.ท.อำนาจ วรรณศิลป์ อจ.รร.สช.ทอ. 23 เมษายน 2522.

⁴ สัมภาษณ์ น.ท.มหินทรา เทียมทัศน์ อจ.รร.สช.ทอ. 23 เมษายน 2522.

⁵ สัมภาษณ์ น.ท.วินัย อินทรสมบัติ 12 เมษายน 2522.

⁶ สัมภาษณ์ น.ท.มหินทรา เทียมทัศน์ 23 เมษายน 2522.

ที่ไม่ค่อยเอาใจใส่ในการศึกษาเล่าเรียนนัก อาจได้รับการพิจารณาให้ได้รับการยกเว้นระดับคะแนน และผลการสอบจึงออกมาในรูปแบบของการสอบได้ หมดทุกคนในทุก ๆ ปี

กรณีการตัดสินชี้ขาดว่านายทหารนักเรียนผู้ใดสอบได้ สอบตก หรือไม่ กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ตายตัว ลดระดับคะแนนและระดับวิชาไม่น้อยกว่า 1.3 ระดับคะแนนเฉลี่ยของน้อยกว่า 2.0 และให้มีผู้ตรวจการทหารเรือ เป็นผู้ชี้ขาด ซึ่งมีหลักการวัดผลการศึกษาอบรม และการบริหารทั้งสิ้น เพราะน่าจะมีหลักเกณฑ์การตัดสินได้ ตก ที่แน่นอน และการตัดสินชี้ขาดว่าใคร ได้ ตก น่าจะอยู่ในระดับโรงเรียนเอง

สำหรับการพิจารณาการประเมินคุณภาพนายทหารนักเรียนเสนาธิการทหารเรือ เกณฑ์การตัดสินต้องไม่น้อยกว่า 2.00 สำหรับโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ นอกจากจะได้อำนาจเกณฑ์การตัดสิน ได้ ตก ไว้แน่นอนแล้ว การพิจารณาหลักเกณฑ์ส่วนบุคคลสำคัญยิ่งกว่าคะแนนสอบทางทฤษฎี ถ้าปรากฏว่า คะแนนคุณลักษณะส่วนบุคคล ตก นายทหารนักเรียนผู้นั้น ก็ถือว่าสอบ ตก โดยไม่นำคะแนนทางทฤษฎีมาเกี่ยวข้องด้วยเลย

9. ปัญหาการประเมินค่าการบรรยายของครู อาจารย์

ในการประเมินค่าการบรรยายของ ครู อาจารย์ ในแต่ละชั่วโมง ทางโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ จะกำหนดให้นายทหารนักเรียน 3 คน เป็นผู้ประเมินค่าการบรรยาย โดยรวมกับกองและแผนกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในวิชานั้น ในทางปฏิบัติแล้ว นายทหารนักเรียนเพียง 3 คน เท่านั้น เป็นผู้ประเมินค่าการบรรยายของ ครู อาจารย์ ซึ่งความถูกต้องสมบูรณ์อาจไม่คืบนัก เพราะความคิดเห็นของบุคคลเพียง 3 คน ไม่สามารถเป็นตัวแทน ความคิดเห็นของนายทหารทั้งชั้นเรียนได้ ดังนั้น ควรจะให้นายทหารนักเรียนทั้งชั้นเป็นผู้ประเมินจะดีกว่า เพราะเป็นความคิดเห็นของทุกคนในชั้นเรียน ให้ค่าความถูกต้องว่าอาจารย์ที่บรรยาย นั้น ดีหรือไม่ก็อย่างไร ใดดีกว่าความคิดเห็นของบุคคลเพียง 3 คน ทั้งนี้โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศปฏิบัติอยู่

10. ปัญหาการติดตามประเมินผลหลังจากจบการศึกษา

โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ได้มีการติดตามผลนายทหารนักเรียนที่จบการศึกษาอบรมไปแล้วประมาณ 1 – 2 ปี ว่าได้นำวิชาความรู้จากโรงเรียนไปใช้มากน้อยเพียงใด โดยทางโรงเรียนจะส่งแบบฟอร์มการประเมินผลให้ผู้บังคับบัญชาของนายทหารผู้นั้นเป็นผู้ประเมิน แล้วส่งคืนมายังโรงเรียน แต่ทางปฏิบัติ ผู้บังคับบัญชาจะประเมินว่าได้นำความรู้ไปใช้อย่างมาก เพราะถ้าประเมินว่า ได้นำความรู้ไปใช้น้อย จะส่งผลถึงความก้าวหน้าในชีวิตรับราชการของผู้บังคับบัญชา¹ ดังนั้น ทางโรงเรียน จึงไม่ค่อยได้ข้อมูลที่เป็นความจริง . . . จึงไม่สามารถนำมาปรับปรุงหลักสูตรการศึกษารุ่นต่อ ๆ ไป ได้มากนัก

สำหรับโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ หลังจากนายทหารซึ่งเสร็จสิ้นการฝึกอบรม และออกไปทำงานแล้ว ทางโรงเรียนไม่มีการติดตามประเมินผลอีก ซึ่งผิดหลักเกณฑ์การฝึกอบรมเป็นอย่างมาก เพราะไม่สามารถจะทราบได้ว่านายทหารซึ่งผ่านการฝึกอบรมไปแล้ว ได้ออกไปปฏิบัติงาน โดยใช้วิชาความรู้ที่ได้ผ่านการฝึกอบรมมามากน้อยเพียงใด²

ปัญหาทางค่านิยมวิชาการ

ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ของกระบวนการศึกษารุ่นต่อ ๆ ไป คือ ปัญหาทางค่านิยมวิชาการ ปัญหานี้เองที่สำคัญที่จะบั่นทอนความรู้ของนายทหารนักเรียนให้ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษารุ่นต่อ ๆ ไปของโรงเรียนทั้งสอง ซึ่งปัญหาทางค่านิยมวิชาการที่ทางโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือและโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศประสบคือ

¹ สัมภาษณ์ น.อ.สุรางค์ แก้วพันธ์พงษ์ ทก.กปค. รร.สช.ทอ. 17 กุมภาพันธ์ 2522.

² สัมภาษณ์ น.อ.ไฉน สุวรรณภักดี รอง ผอ.รร.สช.ทร. 21 กุมภาพันธ์ 2522.

1. ปัญหาทางด้านเนื้อหาทางวิชาการ

โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ต่างก็มีหมวดวิชาที่สอนนายทหารนักเรียน 5 หมวดวิชาด้วยกัน ลักษณะวิชาเนื้อหาสาระทั่ว ๆ ไปก็ไม่แตกต่างกันมากนัก ยกเว้นทหารเรือ เน้นยุทธวิธีทางน้ำ และทหารอากาศ เน้นยุทธวิธีทางอากาศ อย่างไรก็ตาม นายทหารนักเรียนทั้งสองโรงเรียนเห็นว่า วิชาที่สอนนี้ เพียงพอ แต่ต้องปรับปรุงเนื้อหา ถึง 40.54 % และ 55.79 % (ตามตารางที่ 25) โดยนายทหารเรือเน้นการปรับปรุงหมวดวิชายุทธศาสตร์ ส่วนทหารอากาศเน้นการปรับปรุงหมวดวิชาเสนาธิการกิจ และหมวดวิชายุทธศาสตร์ (ตามตารางที่ 26 และ ตารางที่ 27)

สำหรับวิชาที่สอนในโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ นั้น เพียงพอที่จะออกมาดำรงตำแหน่ง ผบ.หน่วย และฝ่ายอำนวยการ¹ ในด้านเนื้อหาทางวิชาการของวิชาที่สอนใน รร.สช.ทอ. ได้มีการปรับปรุงทุก ๆ ปี โดยอาศัยแนวทางการวิจารณ์หลักสูตรของนายทหารนักเรียน²

2. ปัญหาความพอเหมาะของวิชาที่เรียน

นายทหารเรือและนายทหารอากาศ เห็นว่าวิชาที่เรียน นั้น ยังไม่พอเพียง ต้องเพิ่มวิชาเรียนอีก 4.05 % และ 4.21 % (ตามตารางที่ 25) และนอกจากนี้นายทหารอากาศบางคนก็มีความเห็นแตกต่างไปกว่านั้น คือ วิชาที่เรียนมีมากเกินไป เฉลี่ยเพียง 4.21 % เท่านั้น

สำหรับวิชาที่สอนในโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ นั้น มีวิชาเรียนมากเกินไป จึงทำให้ช่วงการบรรยายในแต่ละวิชามีน้อย ทำให้ไม่สามารถสอนกันได้ อย่างลึกซึ้ง³ และวิชาที่สอนในโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศนั้น วิชาที่เรียนนั้น กำลังพอเหมาะ⁴

¹ สัมภาษณ์ น.อ.ไฉน สุวรรณภักดี รอง ผอ.รร.สช.ทร. 21 กุมภาพันธ์ 2522

² สัมภาษณ์ น.ท.จิรวุฒิ เสวตวิทย์ อจ.ร.ร.สช.ทอ. 23 เมษายน 2522

³ สัมภาษณ์ น.ท.วินัย อินทรสมบัติ อจ.ร.ร.สช.ทร. 12 เมษายน 2522

⁴ สัมภาษณ์ น.ท.อำนาจ วรรมศิลป์ อจ.ร.ร.สช.ทอ. 23 เมษายน 2522

3. วิชาการที่ ครู อาจารย์ ภายนอกมาสอน

ครู อาจารย์ ซึ่งทางโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ เชิญมาสอน ซึ่งเป็นพลเรือน นั้น นายทหารนักเรียนเห็นว่าบุคคลเหล่านี้ มีความรู้ ความสามารถพอสมควรเท่านั้น (ตามตารางที่ 32) และวิชาการเหล่านี้ไม่ค่อยจะเกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ แต่พอจะนำมาประยุกต์ใช้ได้ (ตามตารางที่ 31)

ครู อาจารย์ ที่ทางโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ เชิญมาสอนนั้น เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสิ้น เพราะต้องการแนวความคิดที่ต่างออกไป¹ สำหรับครู อาจารย์ ที่ทางโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ เชิญมาสอนนั้น ก็ได้พยายามเลือกสรรบุคคลที่มีความสามารถเด่น ๆ ในสาขาวิชานั้น ๆ²

4. ปัญหาเกี่ยวกับจำนวน ครู อาจารย์ ซึ่งเป็นพลเรือน

นายทหารนักเรียนของโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ เห็นว่า ครู อาจารย์ ซึ่งเป็นพลเรือน ที่ทางโรงเรียนเชิญมาสอน นั้น ไม่ค่อยจะมีความจำเป็นนัก ควรจะลดให้น้อยลงกว่าที่เป็นอยู่ เพราะวิชาการไม่ค่อยเกี่ยวกับงานในตำแหน่งนัก (ตามตารางที่ 33)

5. ปัญหาเกี่ยวกับความรู้ของ ครู อาจารย์ ซึ่งเป็นทหารด้วยกัน

นายทหารนักเรียนของโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือและโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ มีความเห็นว่า ครู อาจารย์ ผู้สอน ซึ่งเป็นนายทหารเรือและนายทหารอากาศ ซึ่งมีหน้าที่สอนนั้น มีความรู้พอสมควรเท่านั้น คือ 32.43 % และ 43.16 % (ตามตารางที่ 34) ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความรู้ความสามารถของนายทหารนักเรียนด้วย

¹ สัมภาษณ์ น.อ.พัน รัชแก้ว 16 กุมภาพันธ์ 2522 .

² สัมภาษณ์ น.ท.จิรวัดน์ เสวตวิทย์ 23 เมษายน 2522 .

ในด้านความรู้ ความสามารถของครู อาจารย์ ที่ทางโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือบรรจุให้สอนนั้น มีความรู้อยู่ในเกณฑ์สูง¹ และครู อาจารย์ ที่ทางโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ บรรจุให้มาสอนนั้น มีความรู้อยู่ในเกณฑ์สูงมาก²

6. การมีครู อาจารย์ หลายท่านในแต่ละแขนงวิชา

นายทหารนักเรียนเสนาธิการทหารอากาศ เห็นว่า การมีครู อาจารย์ หลาย ๆ ท่านในแต่ละแขนงวิชา ในบางครั้ง แทนที่นายทหารนักเรียนจะได้ความรู้สูงขึ้น กลับทำให้นายทหารนักเรียนสับสนยิ่งขึ้น เพราะครู อาจารย์ แต่ละท่านพยายามยึดเปรียบในสิ่งที่ตนรู้ให้แก่นายทหารนักเรียน (ตามตารางที่ 38)

สำหรับ แขนงวิชาที่สอนในโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ นั้น เนื้อหาสาระทางวิชาการแตกต่างกันออกไปมาก นักเรียนสามารถทำความเข้าใจได้เป็นอย่างดี³

7. ปัญหาการเอาใจใส่ในการเรียน

หลังจากชมการบรรยายในแต่ละครั้ง ความสนใจในปัญหาที่เรียนและการซักเถียงปัญหาระหว่างนายทหารนักเรียนด้วยกัน ทั้งนายทหารเรือและนายทหารอากาศ ประมาณ 50 % มีความเห็นว่า มีการถกเถียงปัญหากันเป็นส่วนน้อย และประมาณ 15 - 20 % ไม่มีการถกเถียงปัญหาที่เรียนกันมาเลย (ตามตารางที่ 39)

ในช่วงโมเรียนนั้น นายทหารนักเรียนโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ ก็ไม่ค่อยกล้าที่จะซักถามครู อาจารย์ นัก และในกรณีที่มีความคิดเห็นต่างกับครู อาจารย์ เพราะเกรงไปว่าจะถูกประเมินคุณค่าส่วนบุคคลให้ต่ำกว่า⁴ ซึ่งจะมีผลกระทบ

¹ สัมภาษณ์ น.อ.พัน รัชฎ์แก้ว 16 เมษายน 2522 .

² สัมภาษณ์ น.ท.จิรวัดณ์ เสวตวิทย์ 23 เมษายน 2522 .

³ สัมภาษณ์ น.อ.วิษณุพาน สันติวิสิฐ อจ.ร.ร.สธ.ทร. 17 กุมภาพันธ์ 2522 .

⁴ สัมภาษณ์ น.อ.ประสพ ศิริเดช นายทหารควบคุม การฝึกกองยุทหิที่ฟ้า โรงเรียนนายทหารเรือ 15 มีนาคม 2522 .

กิจการที่จะได้ไปเรียน सेवा ในต่างประเทศ สำหรับโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ไม่มีการแข่งขันไปเรียนยังโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ในต่างประเทศ จึงไม่ประสบปัญหา¹

8. ปัญหาทางค่าจ้าง

นายทหารเรือและนายทหารอากาศ เห็นว่า ค่าจ้างที่ใช้ประกอบการศึกษาอบรม ของโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ยังไม่ค่อยจะพออนุ้ย 16.22 % และ 5.26 % ตามลำดับ และนายทหารอากาศ ยังเห็นว่า ค่าจ้างยังขาดอีกมาก (ตามตารางที่ 40)

ค่าจ้างที่ใช้ในการเรียนนั้นอยู่ในเกณฑ์พอเพียง แต่ต้องเพิ่มอีกมาก คือหนังสืออ่านประกอบ เพื่อที่จะได้มีความรู้กว้างขวางขึ้น² สำหรับโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศก็มีปัญหาในลักษณะเดียวกัน³

9. ปัญหาทางเครื่องช่วยการศึกษา

นายทหารเรือและนายทหารอากาศที่ผ่านการศึกษามาจากโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ เห็นว่า เครื่องช่วยการศึกษาไม่ค่อยจะมี 9.46 % และ 9.47 % ตามลำดับ การมีเครื่องช่วยการศึกษาที่พร้อมจะช่วยให้ นายทหารนักเรียนได้เห็นภาพพจน์จริง ๆ ของเนื้อหาวิชาที่ศึกษา

สำหรับโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ เครื่องช่วยศึกษามีน้อย คือของโรงเรียนนายทหารเรือ⁴ ในด้านโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ เครื่องช่วยในด้านการศึกษาอยู่ในเกณฑ์พอ⁵

¹ สัมภาษณ์ น.ท.ไสว อรรถ อจ.ร.ร.สช.ทอ. 28 มีนาคม 2522.

² สัมภาษณ์ น.ท.ณรงค์ กมลศิลป์ อจ.ร.ร.สช.ทร. 18 กุมภาพันธ์ 2522.

³ สัมภาษณ์ น.ท.มหินทรา เทียมทัศน อจ.ร.ร.สช.ทอ. 16 เมษายน 2522.

⁴ สัมภาษณ์ น.ท.วินัย อินทรสมบัติ 12 เมษายน 2522.

⁵ สัมภาษณ์ น.ท.อำนาจ วรณศิลป์ 21 เมษายน 2522.

10. ปัญหาบรรยากาศในห้องเรียน

นายทหารเรือและนายทหารอากาศที่สำเร็จการศึกษาอบรมจากโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือและโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ มีความเห็นว่า บรรยากาศในห้องเรียนอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ เท่านั้น ถึง 63.51 % และ 86.32 % ตามลำดับ นอกจากนี้ นายทหารเรือยังเห็นควรวาง บรรยากาศในห้องสัมมนาบนแออัดเกินไปถึง 5.41 % (ตามตารางที่ 43)

สำหรับห้องสัมมนาของโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศที่จัดไว้
 อย่างเหมาะสม สำหรับนายทหารนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 10 นาย ¹

11. ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติการและศึกษานุมิประเทศ

การปฏิบัติการและการศึกษานุมิประเทศ เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้นายทหารคุ้นเคยกับนุมิประเทศและบุคคล ซึ่งสะดวกต่อการดำเนินงานในอนาคต แต่อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะมีการปฏิบัติการ และศึกษานุมิประเทศ ทั้ง 4 ภาค ของประเทศไทยแล้วก็ตาม นายทหารเรือและนายทหารอากาศ เห็นว่าการปฏิบัติการและศึกษานุมิประเทศยังน้อยไป 39.19 % และ 33.38 % ตามลำดับ นอกจากนี้ ทั้งนายทหารเรือ และนายทหารอากาศ ก็ยังมีความเห็นว่าการปฏิบัติการและการศึกษานุมิประเทศ ก็ไม่ได้ประโยชน์อะไรนัก ถึง 6.76 % และ 10.53 % ตามลำดับ

การปฏิบัติการและศึกษานุมิประเทศเป็นสิ่งจำเป็น สำหรับนายทหารทุกคนไม่ว่าจะเป็นทหารเรือหรือทหารอากาศ เพราะนอกจากจะคุ้นเคยกับพื้นที่บุคคล แล้วยังเป็นผลให้เข้าใจสภาพความเป็นอยู่ของบุคคลในพื้นที่นั้น ๆ กว้าง ²

¹ สัมภาษณ์ น.ท.จิรวัดณ์ เสวตวิทย์ อจธ.กปค. รร.สธ.ทอ. 23 เมษายน 2522.

² สัมภาษณ์ น.อ.วิญญาน สันติวิสิฐ อจ.รร.สธ.ทร. 17 มีนาคม 2522.

12. ปัญหาการประเมินค่าส่วนบุคคลโดย ครู อาจารย์

การประเมินค่าส่วนบุคคล โดย ครู อาจารย์ นั้น ทั้งนายทหารเรือและนายทหารอากาศ ได้ก่อให้เกิดความไม่มั่นใจแก่นายทหารนักเรียนว่าจะให้ความยุติธรรมเพียงพอหรือไม่ นายทหารเรือส่วนใหญ่มีความเห็นว่าไม่คอยยุติธรรมนัก ถึง 31.08 % ในขณะที่นายทหารอากาศเห็นว่าน่าจะยุติธรรมเท่านั้น โดยนายทหารเรือ เห็นว่า ครู อาจารย์ ให้ความสำคัญแก่นายทหารพรคนาวิมากเกินไป และไม่คอยจะยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน เป็นผลให้นายทหารนักเรียนไม่ค่อยจะกล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากอาจารย์ เพราะกลัวว่าจะมีผลกระทบต่อคะแนนการประเมินค่าส่วนบุคคลของตน สำหรับนายทหารอากาศมีความเห็นว่า ครู อาจารย์ อยู่ใกล้ชิดนักเรียนน้อยแล้วทำการประเมินผล โศกาสมิตผลลาคอยมีไคมาก (ตามตารางที่ 48)

13. ปัญหาการแข่งขันกันระหว่างการศึกษาอบรม

ในระหว่างการศึกษาอบรม ทั้งนายทหารเรือและนายทหารอากาศส่วนใหญ่ เห็นว่า มีการแข่งขันกันพอสมควร สำหรับนายทหารเรือด้วยกันแล้ว การแข่งขัน จะมีมากเฉพาะผู้มีโอกาสแข่งขันไปศึกษาเล่าเรียนยังโรงเรียนเสนาธิการในต่างประเทศเท่านั้น โดยนายทหารที่ได้คะแนนรอง ๆ ลงมา ไม่ค่อยจะแข่งขันกัน ยิ่งกว่านั้น ทั้งนายทหารเรือและนายทหารอากาศ ยังเห็นว่า ไม่มีการแข่งขันกันเลย 12.16 % และ 9.47 % ตามลำดับ (ตามตารางที่ 49)

14. ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการในคานห้องสมุด

นายทหารอากาศ ประมาณ 70 % ที่มานการศึกษาอบรมจากโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ มีความเห็นว่า โรงเรียนขาดหนังสือสำหรับกันควา ซึ่งจะ เป็นพื้นฐานอย่างสำคัญในการศึกษา เพื่อให้นายทหารนักเรียนเกิดความรู้แตกฉานยิ่งขึ้น จริงอยู่ทางโรงเรียนนี้ห้องสมุด แต่ปรากฏว่าไม่ค่อยจะมีหนังสือที่จะ เสริมสร้างความรู้ทางวิชาการเลย ต้องพึ่งห้องสมุดของกรมยุทธศึกษาตลอดเวลา จึงขาดความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าไปมาก สำหรับนายทหารเรือ นั้น เห็นว่า ห้องสมุดมีหนังสือ

สำหรับคนคว้าน้อยไป และควรจะให้เวลาแก่นายทหารนักเรียนศึกษาคนคว้าในห้องสมุดให้มากกว่านี้

15. ปัญหาเกี่ยวกับการปรับปรุงระบบการปฏิบัติงาน

นายทหารเรือและนายทหารอากาศ หลังจากผ่านการศึกษอบรมจากโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ แล้ว ส่วนหนึ่งไม่ได้ปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานในหน้าที่ทำอยู่เลย โดยนายทหารเรือมีจำนวน 24.64 % นายทหารอากาศ 14.12 % การที่ผ่านการศึกษอบรมไปแล้ว แต่ไม่สามารถปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานได้นี้ ส่วนหนึ่งเป็นความผิดพลาดของระบบการฝึกอบรม (ตามตารางที่ 58) โดยที่แนวทางปฏิบัติงานเป็นอยู่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งแล้ว การแก้ไขในระบบราชการทำได้ยาก ¹

สำหรับนายทหารที่ผ่านการศึกษอบรมและได้ปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานในหน่วยงาน ปรากฏว่า นายทหารเรือที่ได้ปรับปรุงระบบการปฏิบัติงาน มีความเห็นว่าคุณสมบัติผลของงานไม่เปลี่ยนแปลงเลย 21.15 %

16. ปัญหาความสามารถในการแก้ปัญหา

ความสามารถในการแก้ปัญหา หลังจากจบการศึกษอบรมจากโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือและโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ เมื่อประสบปัญหาในการทำงาน จะปรึกษาผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน โดยนายทหารเรือสามารถพัฒนาตนเองได้น้อยกว่า คือไม่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ ถึง 35.14 % ในขณะที่นายทหารอากาศมีเพียง 18.95 % เท่านั้น (ตามตารางที่ 61)

¹ สัมภาษณ์ น.ท.ทรงศักดิ์ สงเจริญ กองการฝึก กองเรือยุทธการ 18 กุมภาพันธ์ 2522.

ผลการวิเคราะห์ สรุปได้ว่า ทั้งโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ต่างก็ประสบปัญหาทั้งในด้านการบริหารและการวิชาการ โดยเป็นไปรวมสมบูรณ์ทั้งไว้ ซึ่งสมควรจะต้องได้รับการแก้ไข ถึงแม้ว่าปัญหาที่ทางโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศประสบ จะไม่ใช่ปัญหาที่สำคัญยิ่งยวด จนทำให้การฝึกอบรมซึ่งกันและกัน แต่ทุก ๆ ปัญหา นั้นมีส่วนในการทำให้การศึกษารวมไม่เต็ม 100 % ตามที่ทางโรงเรียนทั้งสองได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ เพราะการคัดเลือกบุคคลให้เข้ารับการศึกษาอบรมในโรงเรียนเสนาธิการนั้น ควรจะคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมที่สุด และนายทหารผู้นั้นพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาอบรมด้วย ไม่ใช่ทางหน่วยเหนือกำหนดเป็นคำสั่งลงมาฝ่ายเดียว ดังที่ทางกองทัพเรือปฏิบัติอยู่ เพราะถ้าปรากฏว่านายทหารผู้นั้นไม่พร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาอบรมก็ย่อมจะมีปัญหาได้ ในขณะที่เดียวกันบุคคลที่มาสอนนายทหารเหล่านั้น ก็ยังไม่สร้างจรรยาบรรณให้แก่นายทหารนักเรียนเท่าที่ควร โดยนายทหารเรือมีมากกว่านายทหารอากาศ สำหรับตำรับตำรา นั้น ทั้งทางโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ มีอยู่ในชั้นพอเพียง แต่หนังสือที่ใช้อ่านประกอบด้วยตำราเรียนทางโรงเรียนทั้งสองยังต้องการอีกมาก แต่ทางโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ขาดแคลนมากกว่า โดยเฉพาะด้านเครื่องช่วยการศึกษาด้วยแล้ว ทางโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือเอง ไม่ค่อยมีเลยต้องอาศัยจากโรงเรียนนายทหารเรือแทนนั้น สำหรับเครื่องช่วยการศึกษาของโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศนั้น มีเครื่องช่วยการศึกษาพอสมควรในการที่จะนำมาประกอบในการสอนนายทหารนักเรียนใหม่มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น

ในด้านการวัดผลการศึกษาอบรมกายแล้ว ทางโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ ไม่กำหนดกฎเกณฑ์การตัดสิน ใด ตก ไร่ ค่ายตัวเสียทีเดียว อำนาจการตัดสินชี้ขาดว่านายทหารใด สอบได้ สอบตก เป็นอำนาจของผู้บัญชาการทหารเรืออีกเรื่องหนึ่ง ซึ่ง

มีหลักการว่าผล เพราะครูผู้สอนยอมจะรู้ว่า นายทหารนักเรียนผู้ใดควรสอบได้ สอบตก สำหรับโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ การกำหนดวสนายทหารผู้ใด สอบได้ สอบตก ทางโรงเรียนเป็นผู้ตัดสินเอง ทำให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงานมากกว่า โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ นอกจากนี้ กระบวนการที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของการฝึกอบรม คือ การติดตามประเมินผล ซึ่งทางโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ เมื่อมีการฝึกอบรมนายทหารนักเรียนเสร็จสิ้นแล้ว ก็ไม่มีการติดตามผล เกี่ยวกับการฝึกอบรม ว่าได้นำวิชาการไปใช้มากน้อยเพียงใด ซึ่งสิ่งนี้ เป็นขอบเขตของโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือเป็นอย่างยิ่ง สำหรับโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ หลังจากนายทหารที่จบการศึกษาอบรมจากโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศออกไปปฏิบัติงาน 1-2 ปี แล้ว ทางโรงเรียนก็จะทำการประเมินผล โดยส่งแบบสอบถามให้ผู้บังคับบัญชานายทหารผู้นั้น เป็นผู้ประเมินผลการประเมิน นั้น มักจะเป็นการเข้หาจากผู้บังคับบัญชา

อย่างไรก็ดี การฝึกอบรมของโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ โดยส่วนรวมน่าจะได้ผลดีกว่าการฝึกอบรมของโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ เพราะนอกจากจะเป็นการเสริมสร้างขวัญ กำลังใจ ให้แก่ทหารในกองทัพ โดยเปิดโอกาสให้นายทหารทุกเหล่าสามารถเข้ารับการศึกษาได้ และเป็นการเข้ารับการศึกษาโดยการแข่งขัน จึงทำให้คุณภาพของบุคคลโดยทั่วไปแล้วน่าจะสูงกว่านายทหารเรือที่คัดเลือก โดยไม่มีการสอบแข่งขัน

อย่างไรก็ตาม ทั้งนายทหารผู้ผ่านการศึกษาอบรมจากโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และผู้ใต้บังคับบัญชา ก็เห็นความจำเป็นของการศึกษาอบรมแก่นายทหารที่จะมาดำรงตำแหน่งเสนาธิการและตำแหน่งผู้บังคับบัญชา เพราะเป็นการเสริมสร้างความรู้ ความคิด ตลอดจนทัศนคติใหม่ ในการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กว่าก่อนเข้ารับการศึกษาอบรม ฉะนั้น การศึกษาอบรมนี้ จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับกองทัพไทย

ข้อเสนอแนะ ขอแก้ไข

เมื่อโคทราบถึงปัญหาที่ทางโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศประสบปัญหาเหล่านี้ มีทั้งปัญหาทางด้านการบริหารและปัญหาทางวิชาการ ซึ่งสมควรได้รับการแก้ไข ผู้เขียนเห็นว่าวิธีและแนวทางแก้ไขดังต่อไปนี้

ทางด้านการบริหาร

1. ความต้องการในการฝึกอบรม โดยที่นายทหารเรือที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรือ เกิดความรู้สึกเป็นทหารประเภทที่สอง โดยที่ถูกจากคสทหิ หลาย ๆ อย่าง ซึ่งถ้าสามารถเข้ารับการอบรมในหลักสูตรเดียวกันได้ ก่อให้เกิดการแบ่งแยกน้อยลง แนวทางแก้ไขที่กระทำโดยวิธีส้อมคักเลือกตามโควตาที่ทางกองทัพกำหนด และให้นายทหารทุกพรรคเหล่าในกองทัพเรือที่นั่งในโรงเรียนไม่ใช่จำกัดเฉพาะนายทหารที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรือ เท่านั้น เพราะนอกจากจะเป็นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแล้ว ยังทำให้การศึกษาอบรมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กว่าที่เป็นอยู่เพราะบุคคลที่เข้ามาศึกษาอบรมต้องการเข้ามาศึกษาอบรมจริง ๆ ไม่ใช่ทางกองทัพกำหนดให้มาเข้ารับการอบรม นอกจากนั้นในการศึกษาอบรมจะมีการแข่งขันกันมากขึ้นระหว่างนายทหารที่คิดว่าตนเองเป็นนายทหารพรรคเหล่า หลักของกองทัพกับนายทหารพรรคเหล่าอื่น ๆ ซึ่งในชั้นนี้ทางกองทัพอากาศปฏิบัติอยู่แล้ว กองทัพเรือที่น่าจะนำแนวทางเหล่านี้มาปฏิบัติ เพราะนายทหารที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรือที่เขามารับราชการในกองทัพเรือ ไม่เคยมีความหวังไว้อย่างเดียว จะมีโอกาสได้รับการพิจารณาให้เข้ารับการฝึกอบรมในโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือในการศึกษาอบรมทุกหลักสูตรบุคคลจะเรียนได้ก็เมื่อเขาต้องการที่จะเรียนเท่านั้น ไม่ใช่การบังคับให้เรียน หรือกำหนดเป็นคำสั่งบังคับกองทัพเรือปฏิบัติ

2. พื้นฐานการศึกษาของนายทหารทางพรกเหล่า นายทหารเรือ มีความเห็นว่า การที่นายทหารทางพรกเหล่า เขามารับการศึกษาอบรมในโรงเรียน เสนาธิการทหารเรือ เป็นการศึกษาที่จะปรับระดับให้อยู่ใกล้เคียงกัน ทางแกของโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ ก็คือ ให้ศึกษาแนววิชาปฐมนิเทศเสียก่อน แต่ละระดับความรู้ ก็ยังต่างกันอยู่ โดยหลักการของการฝึกอบรมนั้น ผู้ที่เขารับการศึกษาอบรมควรมีพื้นฐานความรู้ใกล้เคียงกัน มิฉะนั้น โครงการฝึกอบรมนั้นยากที่จะสัมฤทธิ์ผลได้ ซึ่งกองทัพเรือยังไม่สามารถแก้ปัญหาข้อนี้ ได้อย่างเช่นกองทัพอากาศ โดยทางกองทัพอากาศ กำหนดว่า ผู้ที่จะ เขาสอบคัดเลือกเพื่อเขาศึกษาอบรมในโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ จะต้องผ่านการศึกษารวมจากโรงเรียนผู้บังคับฝูงเสียก่อน และวิชาที่ใช้สอบคัดเลือกนั้น ก็เป็นวิชาความรู้ระดับผู้บังคับฝูงทั้งสิ้นจึงทำให้ระดับความรู้ของนายทหารอากาศใกล้เคียงกันมาก กองทัพเรือน่าจะนำแนวทางของกองทัพอากาศมาปฏิบัติ โดยให้นายทหารที่จะเขารับการศึกษาอบรมที่โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือผ่านหลักสูตรร่วมกันเสียก่อน เพื่อจะไม่ให้เกิดปัญหาในเรื่องระดับความรู้เมื่อเขาศึกษาอบรม ณ โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และหลักสูตรนี้ ต้องเป็นหลักสูตรที่เปิดให้นายทหารทุกคนสามารถสอบแข่งขันเขามาศึกษาอบรมได้

3. การบรรจุ ครู อาจารย์ การบรรจุ ครู อาจารย์ เพื่อให้ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือและโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ นายทหารเห็นว่า การบรรจุครู นั้น เป็นการบรรจุโดยเอาตำแหน่งเป็นสำคัญ การบรรจุโดยไม่พิจารณาความสามารถ ทำให้นายทหารนักเรียนขาดความศรัทธา ครู อาจารย์ ผู้สอน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีหน้าที่รับผิดชอบในระดับสูง ทั้งกองทัพเรือและกองทัพอากาศ จะต้องให้ความสำคัญของข้อนี้ โดยการสรรหาบุคคลที่มีขีดความสามารถสูง เพื่อมาเป็นครู อาจารย์ มิใช่มาเอาตำแหน่งอย่างเดียว

สำหรับครู อาจารย์ ภายนอกนั้น ทางกองทัพทั้งสองก็ต้องพยายามเชิญบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น จริง ๆ มาสอน เพื่อให้คุณภาพของนายทหารนักเรียนสูงไปควย เพราะถ้าผู้เขารับการฝึกอบรมศรัทธาในความรู้ความสามารถของ

ผู้ฝึกอบรม จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมขั้นต้นแข็งในการศึกษาอบรม ซึ่งจะส่งผลถึงความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของ โครงการฝึกอบรมในที่สุด

4. การจัดองค์การของ โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือและ โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ

การจัดองค์การของ โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ ซึ่งแบ่งเป็นกองบังคับการและนายทหารนักเรียน โดยไม่มีกองและแผนกของตนเองในการให้บริการแก่นายทหารนักเรียน ดังเช่นโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ เพราะการดำเนินการศึกษาอบรมของทั้งพวกรองเรียนนายทหารเรือตลอด การดำเนินการศึกษาอบรมของทหารเรือจึงเป็นแบบมัชฌิม โดยที่โรงเรียนนายทหารเรือคอยให้ความช่วยเหลือทั้งทางด้านการบริหารและทางด้านการแก้ไขโรงเรียนต่าง ๆ ที่อยู่ในสังกัด ถึงแม้ว่าจะไม่สามารถตอบสนองความต้องการของโรงเรียนเสนาธิการได้อย่างเต็มที่นัก แต่ก็เป็นการระหยักงบประมาณอย่างมากในเมื่อไม่สามารถเปลี่ยนโครงสร้างของโรงเรียนได้ ฉะนั้น การตอบสนองความต้องการของโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือโดยโรงเรียนนายทหารเรือนั้น ขึ้นอยู่กับบุคคลที่ประสานงานมากกว่าระบบการจัดองค์การ จึงจำเป็นจะต้องบรรจุนายทหารที่มีความรู้ดี มนุษย์สัมพันธ์สูงมาประจำโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ เพื่อการประสานงาน

5. ความกำลังพล งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ โดยที่โรงเรียนนายทหารเรือ ดำเนินการฝึกอบรมในรูปแบบศูนย์ฝึกอบรมโดยให้บริการแก่โรงเรียนในสังกัด ดังนั้น โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ จึงไม่ขาดกำลังพลในการดำเนินงาน สำหรับวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ นั้น ทางโรงเรียนนายทหารเรือจะจัดสรรให้ตามความเร่งด่วน ของความต้องการของโรงเรียนในสังกัด ดังนั้น จึงปรากฏว่าวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมไม่ค่อยพอเพียง จำเป็นที่จะต้องทำโครงการขอความต้องการแต่เนิ่นๆ จึงจะสามารถ มีวัสดุอุปกรณ์ใช้อย่างพอเพียง ดังนั้นทางโรงเรียนเสนาธิการ จำเป็นที่จะต้องทำโครงการระยะยาวในการเสนอความต้องการ จึงจะทำให้อุปกรณ์พอเพียง

สำหรับโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ยังขาดกำลังพลจำเป็นที่จะต้องบรรจุกำลังพลให้เต็มตามอัตราที่มีอยู่ เพราะจะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ที่สำคัญ ก็คือ ทางโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ นั้น มีงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์พอเพียง แต่เมื่อขาดกำลังพล ทำให้งานไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างเต็มที่

6. การวัดผลการศึกษาอบรม โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ ใ้มีกำหนดหลักเกณฑ์การตัดสิน ใด ๓ วิชา และมีกำหนดว่าอยู่ในเกณฑ์มาก คือ พอใช้ ไม่พอใช้ โดยพิจารณาการศึกษาอบรมหรือไม่ แต่ทางโรงเรียนเองไม่มีสถิติตัดสินชี้ขาด ว่านายทหารผูใด สอบได้ สอบตก ที่เด็ดขาด อำนาจการตัดสินชี้ขาดเป็นของผู้นบัญชาการทหารเรืออีกครั้งหนึ่ง ซึ่งผิดหลักการประเมินผล เพราะทางโรงเรียนเองจะเป็นผู้ที่รู้ดีที่สุดว่านายทหารผูใดควรจะสอบได้ สอบตก เพราะถ้าให้ผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้ตัดสินชี้ขาดอีกครั้ง การประเมินผลไม่ค่อยมีความหมายอะไรนัก ทางปฏิบัติจรรยาจะให้ทางโรงเรียนเองเป็นผู้ตัดสินชี้ขาด แต่ฝ่ายเดียว แต่ทางปฏิบัติอาจจะเป็นไปได้ลำบากมาก เพราะในระบบทหารเน้นหลัก **Unity of Command** การแก้ไขระเบียบ คำสั่ง เป็นไปโดยยาก ขึ้นอยู่กับความใจกว้างของผู้บังคับบัญชาเท่านั้น

สำหรับโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ การตัดสิน ใด ๓ วิชา โรงเรียนไม่มีสถิติตัดสินชี้ขาดเอง ไม่จำเป็นที่จะต้องให้ผู้นบัญชาการทหารอากาศตัดสิน โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ น่าจะนำแนวทางนี้มาปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นการกระจายอำนาจการบังคับบัญชาในการดำเนินงาน

7. การประเมินผลการบรรยายของครู อาจารย์ การที่โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ ใ้ นายทหารนักเรียนเพียง 3 คน เป็นผู้ประเมินผลการบรรยายของครู อาจารย์ นั้น ค่าของความถูกต้องไม่สมบูรณ์นัก ควรจะใ้ นายทหารนักเรียนทั้งชั้น เป็นผู้ประเมินผลการบรรยายของครู อาจารย์ ซึ่งจะไ้ ผลถูกต้องมากกว่า เพราะการประเมินผลของบุคคลเพียง 3 คน และไ้ ้ ความรู้ในการประเมินผล การประเมินผลจึงไม่ถูกต้อง เมื่อเกิดปัญหา ก็ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ทันเวลาที่ เพราะ

เท่าที่เป็นอยู่การประเมินผลการบรรยายของครู อาจารย์ ไม่ใคร่ได้อย่างจริงจังนัก โดยกองและแผนกที่รับผิดชอบวิชานั้น ไม่ค่อยจะเอาจริงเอาจังในการประเมินผลควย จึงจำเป็นต้องทาง โรงเรียนของพยายามอย่างเต็มที่ให้มีการประเมินผลอย่างจริงจัง เพื่อความรู้ ความสามารถของนายทหารนักเรียน

สำหรับโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ การให้นายทหารนักเรียนทั้งชั้นเป็นผู้ประเมินค่าความถูกต้อง ว่าการบรรยายของครู อาจารย์ ดีหรือไม่ เพียงใด ทำให้สามารถแก้ปัญหา ถ้าจะมีขึ้นได้อย่างเต็มที่

ดังนั้นควรที่ทาง โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ จะได้นำแนวทางปฏิบัติของโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศไปประเมินค่าการบรรยายของครู อาจารย์

8. การติดตามประเมินผลหลังจากจบการศึกษา การติดตามประเมินผล เป็นเครื่องมือในการควบคุมโครงการฝึกอบรม ว่าการฝึกอบรมที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้น ได้ผลตามวัตถุประสงค์ไปมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้ปรับปรุงการฝึกอบรมครั้งใหม่ที่จะมีขึ้น

โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ ไม่ได้มีการติดตามประเมินผล จึงเป็นการยากที่จะปรับปรุงการฝึกอบรมในรุ่นต่อไป ดังนั้น จึงควรที่ผู้รับผิดชอบในการฝึกอบรมนายทหารนักเรียนเสนาธิการควรมีการติดตามประเมินผล ว่าหลังจากจบการศึกษาอบรมไปแล้ว ได้ผลตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้นำมาแก้ไขระบบการฝึกอบรมให้ดีขึ้น

สำหรับโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ก็มี การติดตามประเมินผล ทำให้การปรับปรุงระบบการฝึกอบรมได้ก็ขึ้น แต่ควรแก้ไขการประเมินผลของผู้บังคับบัญชาต่อผู้ผ่านการฝึกอบรม ว่าได้นำมาเพื่อแก้ไขระบบการฝึกอบรมครั้งต่อไป ไม่ให้การจับผิดผู้ใดบังคับบัญชา จึงควรทำการประเมินตามความเป็นจริง ไม่ใช่ลักษณะของการเขางงผู้ใดบังคับบัญชา เพื่อความก้าวหน้าของกองทัพอากาศในอนาคค

ในสถานวิชาการ

ขอเสนอแนะขอแก้ไขในสถานวิชาการ นั้น มีดังต่อไปนี้

1. เนื้อหาทางสถานวิชาการ

สำหรับเนื้อหาวิชาของ โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ นั้น ทางโรงเรียนได้มีการปรับปรุงเนื้อหาการสอนทุกปี โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ นั้น ปรับปรุงเนื้อหาวิชาตามการประเมินผลหลักสูตรของนายทหารนักเรียนที่จบไปแล้วร่วมกับกองวิชาการและกองแผนและพัฒนา เพื่อให้เหมาะสมกับรุ่นต่อไป สำหรับวิชาที่บรรจุไปใหม่ ทางโรงเรียนก็จะกำหนดหัวข้อการสอนให้ครู อาจารย์ ส่วนโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ก็ใช้การประเมินหลักสูตรเป็นแนวทาง ปรับปรุงเนื้อหาวิชาอยู่ตลอดเวลา เช่นเดียวกัน ซึ่งจะเป็นวิทยาการที่ทันสมัยอยู่เสมอ ถ้าหลักสูตรสนับสนุนต่อวัตถุประสงค์ของโครงการฝึกอบรม และความต้องการของผู้เข้ารับการอบรมแล้ว จะทำให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงต่อบุคคลนั้น และส่งผลถึงหน่วยงานในที่สุด ซึ่งทั้งกองทัพเรือและกองทัพอากาศ ทางกายพยายามปรับปรุงหลักสูตรอยู่ตลอดเวลา แต่การปรับปรุงเนื้อหาจะสำเร็จได้มากน้อยแค่ไหน ขึ้นอยู่กับความเอาใจใส่ในการเรียนของนายทหารนักเรียน เมื่อเข้าใจแล้วจึงจะทำการประเมินได้ถูกต้อง

2. วิชาการที่ ครู อาจารย์ ภายนอกซึ่งเป็นพลเรือนมาสอน

วิชาการที่ครู อาจารย์ ภายนอกมาสอนนั้น ทางโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ก็พยายามลดใ้ให้น้อยที่สุดอยู่แล้ว ฉะนั้น วิชาที่เหลืออยู่ จึงเป็นวิชาที่จำเป็นจริง ๆ ที่บุคคลที่จะดำรงตำแหน่งนายทหารระดับสูงต้องรู้ เพื่อใหม่หนทางในการตัดสินใจวางวางชิงขึ้น มีโลกทัศน์กว้างขึ้น ฉะนั้น วิชาการเหล่านี้ไม่สามารถที่จะตัดทอนออกได้ ทั้งของโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือและโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ

ในคานต์บุคคลที่มาสอนวิชาเหล่านี้ ทางโรงเรียนทั้งสองก็พยายาม
เลือกสรรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถสูง ในสาขาวิชานั้น ๆ อยู่แล้ว จึงเป็นหลัก
ประกันได้เป็นอย่างดีว่าครู อาจารย์ เหล่านี้ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิอย่างแท้จริง

การที่จะเป็นนายทหารที่เก่งนั้น จะรู้หลักการทางทหารอย่างเคียว
ยังไม่พอเพียง จำเป็นจะต้องรู้กิจการคานพลเรือนอย่างกว้างขวางด้วย เพราะงาน
ของทหารในปัจจุบันเกี่ยวข้องกับพลเรือนอย่างมาก

3. ความสามารถของครู อาจารย์ ซึ่งเป็นทหาร

ในวิชาการบางสาขาที่ทางโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรง
เรียนเสนาธิการทหารอากาศ ไม่มีครู อาจารย์ ที่เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ จึง
จำเป็นที่จะต้องเชิญนายทหารที่เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ แลในบางครั้งผู้ทรงคุณวุฒิ
ในสาขาวิชานั้นติคราชากรจึงต้องไปบุคคลอื่นมาแทน หรือบุคคลที่เชี่ยวชาญในสาขา
นั้น ๆ แต่มีความสามารถในการถ่ายทอดให้แก่นายทหารนักเรียน ในชั้นนี้ ก็ไม่
สามารถดำเนินการอย่างใดก็ได้ ต้องรอปีการศึกษาต่อไปจึงจะไม่เชิญมาสอน

ถามองโดยส่วนรวมแล้วครู อาจารย์ ที่มาสอนนั้นมีความสามารถก็ยังมี
ในเกณฑ์สูง

4. ตำราเรียน

โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือและโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ
ตำราเรียนนั้นมีอยู่ในเกณฑ์พอเพียง แต่ยังคงขาดหนังสืออ่านประกอบซึ่งจะเสริมสร้าง
ให้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทางโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือกำลังดำเนินการ
เพื่อให้หนังสือเหล่านี้มากขึ้น สำหรับโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ
ไม่มีโครงการขยายของหนังสือของตนเอง แต่กองทัพอากาศจะสร้างเป็นศูนย์หนังสือ
รวม จะทำหนังสือคนควาอย่างกว้างขวางแก่ทุก ๆ หน่วย ซึ่งเป็นศูนย์รวมของ
วิทยาการของกองทัพอากาศโดยเฉพาะ

การมีผู้ทบทวนอยู่ในแต่ละประเทศที่มีวิทยากรทบทวน ก็เป็นทางหนึ่งที่จะให้นายทหารเหล่านี้ หาข้อหนังสืออ่านประกอบเกี่ยวกับกิจการทหารเพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้แก่นายทหารนักเรียนให้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น เมื่อขาดหนังสืออ่านประกอบก็จะให้นายทหารเหล่านี้หาส่งมาให้ทางโรงเรียน

5. การประเมินค่าส่วนบุคคลโดยครู อาจารย์

โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือมีประวัติตั้งขึ้นมาเพื่อให้นักศึกษาอบรมแก่นายทหารเรือพรคนาวิน โดยเฉพาะและปัจจุบันแนวความคิดนี้ ก็ยังไม่เปลี่ยนแปลง ฉะนั้น ในการประเมินค่าส่วนบุคคล นายทหารนักเรียน เห็นว่า ครู อาจารย์ ให้ความสำคัญแก่นายทหารพรคนาวิน สำคัญกว่าพรรคเหล่าอื่น ซึ่งในขณะนี้ ครู อาจารย์ ก็คงพยายามไม่ให้เกิด Bias แต่การที่ครู อาจารย์ ส่วนใหญ่เป็นนายทหารพรคนาวิน เกือบทั้งสิ้น ความรู้สึก Bias อาจมีอยู่บ้างแต่คงพยายามลดทอนน้อยที่สุด เพราะการเป็นครู อาจารย์ต้องพยายามวางตัวให้เป็นกลางทางวิชาการในมากที่สุด

สำหรับโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ครู อาจารย์ ผู้ประเมินค่าก็พยายามให้ใกล้ชิด นายทหารนักเรียนมากที่สุดอยู่แล้ว และทุก 3 เดือนจะมีอาจารย์คนใหม่มาทำการประเมินค่าต่อเนื่องไม่ใช้อยู่กับ ครู อาจารย์ คนใดคนหนึ่งตลอดปี ฉะนั้น การประเมินค่าจึงให้ความยุติธรรมมากที่สุด

ในระบบทหารนั้น ต้องเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาอยู่แล้ว ถ้าครู อาจารย์ สามารถวางตัวเป็นกลางทางวิชาการและมีความใกล้ชิดกับนายทหารนักเรียนพอสมควร ก็จะทำให้นายทหารนักเรียนทั้ง เคารพและศรัทธาเพิ่มมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการฝึกอบรมและแก่ตัวครู อาจารย์ เองในที่สุด

สรุป

โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือและโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ซึ่ง
เป็นแหล่งผลิตนายทหารออกมาดำรงตำแหน่งผู้บังคับบัญชาและฝ่ายเสนาธิการ ตั้งแต่ระดับ
กองพัน จนถึงระดับกองทัพ ทางก็มีปัญหาในการศึกษาอบรมแก่นายทหารนักเรียนทั้ง
ทางการบริหารและทางงานวิชาการ แต่ปัญหาเหล่านี้ไม่ใช่ปัญหาในสาระสำคัญที่จะทำให้
การศึกษอบรมของนายทหารนักเรียนชงกั้น อย่างไรก็ตาม ถ้าสามารถแก้ปัญหาเหล่านี้
ให้สำเร็จลงไปได้ ก็จะส่งผลถึงความมีประสิทธิภาพของนายทหารนักเรียนที่ผ่าน
กระบวนการศึกษอบรมที่จะออกมาปฏิบัติหน้าที่ราชการ

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกระบวนการศึกษอบรมของโรงเรียนทั้งสอง
จะเห็นได้ว่า โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ น่าจะให้การศึกษาอบรมแก่นายทหาร
นักเรียน มีประสิทธิภาพมากกว่าโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ เพราะเหตุว่าเป็น
ส่วนราชการที่มีกำลังคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เป็นของตนเอง ในขณะที่โรงเรียน
เสนาธิการทหารเรือต้องอาศัยความช่วยเหลือจากโรงเรียนนายทหารเรือ ตลอดทั้งใน
ด้านกำลังพล งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ นอกจากนั้น การพิจารณาบุคคลเข้ารับการศึกษา
อบรมทางโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ ก็ใช้วิธีการสอบคัดเลือก ซึ่งทำให้คุณภาพของ
นายทหารที่เข้ารับการศึกษาอบรมมีคุณภาพสูงกว่าการคัดเลือก โดยไม่มี การสอบ ดังที่
ทางกองทัพเรือปฏิบัติเพราะพิจารณาความเหมาะสม ซึ่งไม่แน่ว่ามีความรู้ความสามารถ
สูงพอที่จะศึกษาอบรมหรือไม่ แต่อย่างไรก็ตามทั้งโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือและ
โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ นายทหารที่เข้ารับการศึกษาอบรมแล้ว ไม่เคยปรากฏ
ว่านายทหารผู้ใดสอบตก

นอกจากนั้น ในการวัดผลการศึกษอบรมของโรงเรียนเสนาธิการทหาร
เรือ มีหลักเกณฑ์การตัดสิน ได้ ตก ที่แน่นอน แต่เปิดโอกาสให้ผู้บัญชาการทหารเรือเป็นผู้
ตัดสินชี้ขาดอีกครึ่งหนึ่ง ซึ่งผิดหลักการบริหารและการวัดผลการศึกษาเฉพาะของโรงเรียน
เสนาธิการทหารอากาศ กำหนดกฎเกณฑ์ไว้แน่นอน ไม่ใช่การตัดสิน ได้ ตก ขึ้นอยู่กับ

บุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยเฉพาะ ในการศึกษาว่าใคร สอบได้ สอบตก อย่างมีระบบนี้ น่าจะเป็นผลให้ประสิทธิภาพของนายทหารอากาศที่ผ่านกระบวนการศึกษาอบรมมีประสิทธิภาพดีกว่านายทหารเรือ สำหรับในด้านการศึกษาค้นคว้า ประเมินผลนั้น ทางโรงเรียนเมื่อทำการประเมินผล นายทหารที่ออกไปปฏิบัติงานแล้ว แต่ไม่ได้นำผลการประเมินนั้น เพื่อนำมาแก้ไข การอบรมในรุ่นต่อไปอีกเลย

ในกานทร อาจารย์ นั้น นายทหารเรือไม่ยกย่องศรัทธากรุ อาจารย์ ที่เป็นพลเรือนนัก ต่างกับนายทหารอากาศซึ่งเชิดถือ ครู อาจารย์ ที่เป็นพลเรือนพอสมควร การยอมรับวิทยากรใหม่ ๆ ของบุคคลที่มีความสามารถซึ่งไม่จำเป็นจะต้องเป็นทหารด้วยกัน เป็นผลให้กองทัพอากาศสามารถพัฒนาตนเองได้สูงกว่ากองทัพเรือ ทั้ง ๆ ที่กองทัพอากาศได้กำเนิดเมื่อ ปี 2480 นี้เอง ในขณะที่กองทัพเรือมีประวัติศาสตร์ความเป็นมายาวนานนัก

เมื่อพิจารณาถึงกระบวนการศึกษาอบรมของโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ และโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ แล้ว ก็จะเห็นได้ว่าในกระบวนการฝึกอบรมนั้น โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศ สามารถตอบสนองความต้องการในการฝึกอบรมของนายทหารที่อยู่ในเหล่าทัพมากกว่านายทหารเรือการที่ใจกว้างเปิดโอกาสให้นายทหารทุกพรรคเหล่าเข้ารับราชการศึกษาย่อมเป็นผลให้นายทหารกระือร้อนที่จะพัฒนาตนเอง ทั้งเพื่อความก้าวหน้าในชีวิตราชการและประสิทธิภาพของงาน เพราะไม่มีภารกิจกันแบ่งพรรคแบ่งเหล่า เพราะการยอมรับบุคคลต่าง ๆ ซึ่งเป็นสายเลือดใหม่ของกองทัพจะทำให้สามารถพัฒนากองทัพให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะต้องแข่งขันกันแสดงความสามารถตลอดเวลา ต่างกับกองทัพเรือไม่ยอมรับสายเลือดใหม่ พยายามรักษาสถานะเดิมของตนเองตลอดเวลา การแข่งขันกันทำงานจึงมีน้อย ฉะนั้น ในการฝึกอบรมโดยส่วนรวมแล้ว โรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศน่าจะผลิตนายทหารเสนาธิการ ซึ่งมีประสิทธิภาพกว่าโรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ